

เตยปากนั้น

การศึกษากุมิปัญญาท้องถิ่น

กรมป่าไม้

•• คำนำ ••

เตยปาหนัน เป็นพืชตระกูลปาล์ม ที่ชอบขึ้นเป็นกลุ่มอยู่ตามบริเวณชายหาด ใบคล้ายใบเตยหอม แต่ใบเตยปาหนันจะมีหนามริมใบทั้ง 3 ด้าน คือด้านข้าง 2 ข้าง และตรงกลางหลังใบ หากมองดูสภาพทั่วไปของใบ ที่มีหนามจำนวนมากคิดว่า คงจะไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้ แต่ด้วยภูมิปัญญาและความสามารถ ของชาวบ้าน สามารถนำใบเตยปาหนันมาทำการแปรรูปจักสาน เป็นข้าวของ เครื่องใช้ในครัวเรือนได้มากมายหลายรูปแบบ ภูมิปัญญาการจักสานเตยปาหนัน บ้านดุกุน อ.สิเกา จ.ตรัง เป็นอีกหนึ่งภูมิปัญญาที่ได้รับการสืบทอดมาจาก บรรพบุรุษชาวอินโดนีเซีย ที่อพยพตั้งรกรากในประเทศไทย ทางภาคใต้ตอนล่าง และได้ถ่ายทอดความรู้การจักสานจากรุ่นสู่รุ่น จากรุ่นลูก สู่ลูกหลาน สืบทอดกันมา เป็นระยะเวลาหลายร้อยปี จากการจักสานเพื่อใช้ประโยชน์กันเองในครัวเรือน ก็ได้มีการปรับปรุงพัฒนารูปแบบสีสน်ลวดลาย ให้ทันสมัยทันสมัยอยู่เสมอ จนสามารถ ผลิตเป็นสินค้าโอท็อปที่สร้างรายได้และชื่อเสียงให้กับชุมชน

กรมป่าไม้มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของผลิตภัณฑ์จักสาน เตยปาหนัน ที่ทางชุมชนได้ร่วมกันอนุรักษ์และสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ตลอดจนภูมิปัญญา ในการอนุรักษ์ต้นเตยปาหนันให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน จึงได้ ทำการศึกษาภูมิปัญญาของชาวบ้านในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์เตยปาหนัน เพื่อต้องการประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้นี้ของชุมชนให้สืบทอดต่อไป

กรมป่าไม้

•• สารบัญ ••

เตยปาหนัน	3
ภูมิปัญญาการจักสานผลิตภัณฑ์เตยปาหนัน	5
ภูมิปัญญาการจักสานผลิตภัณฑ์เตยปาหนันบ้านดุกุหน จ.ตรัง	6
ตัวอย่างผลิตภัณฑ์จักสานเตยปาหนันบ้านดุกุหน ต.บ่อหิน อ.สิเกา จ.ตรัง	11
เอกลักษณ์ / จุดเด่นของผลิตภัณฑ์	12
ภูมิปัญญาการอนุรักษ์ต้นเตยปาหนันของชุมชน	12
รายชื่อคณะกรรมการกลุ่มจักสานเตยปาหนัน บ้านดุกุหน จ.ตรัง	14
รางวัลที่ทางกลุ่มจักสานเตยปาหนันบ้านดุกุหนเคยได้รับ	15

เตยปาหนัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Pandanus odorifer Forssk. Kuntze

ชื่อสามัญ : Seashore screwpine

ชื่อวงศ์ : PANDANACEAE

ชื่อท้องถิ่น : การะเกด ลำเจียก (ภาคกลาง)

ปะหนัน, ปาเนาะ (มลายู, นราธิวาส) เตยทะเล

ถิ่นกำเนิด : เตยปาหนันมีถิ่นกำเนิดทั่วคาบสมุท

ในแถบเส้นศูนย์สูตร พบขึ้นเป็นกลุ่มตามชายหาด

ตั้งแต่หมู่เกาะฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม คาบสมุท

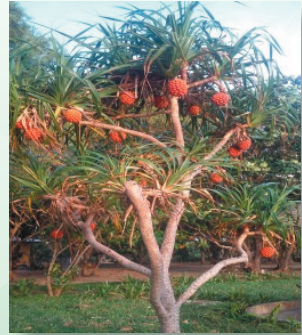
มลายู หมู่เกาะฮาวาย อินเดีอ ออสเตรเลีย พอลินีเชีย

และวานูอาตู สำหรับประเทศไทย พบมากที่จังหวัดตรังและจังหวัดสตูล

ลักษณะ : เตยปาหนันเป็นพืชตระกูลปาล์ม

- ลำต้น เป็นกอและแตกกิ่งใบยาวเป็นพุ่มขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้าง ขึ้นอยู่กับอายุและสภาพดิน สูงประมาณ 2 - 5 เมตร โคนต้นมีรากอากาศช่วยค้ำจุนลำต้น

- ใบ มีสีเขียวยาว คล้ายใบเตยหอม แต่ใบเตยปาหนันจะมีหนามริมใบทั้ง 3 ด้าน คือด้านข้าง 2 ข้าง และตรงกลางหลังใบ ใบกว้างประมาณ 10 เซนติเมตร ยาว 1 เมตร

- **ดอก** ออกเป็นช่อขนาดใหญ่ที่ปลายยอดปลายกิ่ง หรือตามซอกใบ ดอกเพศผู้และเพศเมียจะแยกกันอยู่คนละต้น ดอกเพศผู้มีขนาดเล็ก และมีจำนวนมาก ไม่มีกลีบดอก มีกาบรองดอกสีขาวนวล 2 - 3 กาบ ดอกเพศเมียมีสีเขียว อยู่ติดกันเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ มีกาบรองดอกสีเขียว 2 - 3 กาบ ดอกจะบานในช่วงเย็น มีกลิ่นหอมฉุน (ต้นที่มีดอกเพศผู้ ชาวบ้านจะเรียก “ต้นลำเจียก” ส่วนต้นที่มีดอกเพศเมีย เรียกว่า “เตยทะเล”)

- **ผล** เป็นผลรวมรูปร่างลักษณะคล้ายผลสับปะรด แต่แข็งกว่า ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่เปลี่ยนเป็นสีเหลือง เมื่อสุกจะเปลี่ยนเป็นสีส้ม หรือส้มอมแดง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ภายในผลมีเมล็ดเป็นรูปกระสวย ผลออกตลอดทั้งปี

การขยายพันธุ์ : โดยการเพาะเมล็ดซึ่งต้องใช้ระยะเวลานานหลายปี และการแยกหน่อ (ทำได้ในปีที่ 2) สามารถเจริญเติบโตได้ดีในดินเหนียวปนทรายที่อุ้มน้ำ ชอบแสงแดด

การแตกหน่ออ่อน

การนำมาใช้ประโยชน์

- ผลใช้รับประทานได้
- ใบนำมาใช้สานเสื่อหรือเครื่องใช้ประเภทจักสาน
- เปลือกสามารถนำมาทำเชือกได้
- นิยมปลูกเป็นไม้ประดับเพื่อตกแต่งอาคารสถานที่ หรือปลูกเป็นรั้วบ้าน

การปลูกเตยปาดันเพื่อเป็นแนวรั้วบ้านและตกแต่งอาคารสถานที่

สรรพคุณทางสมุนไพร

- ช่อดอกเพศผู้ จัดอยู่ในตำรับยาเกสรทั้งเก้าใช้ปรุงเป็นยาหอมบำรุงหัวใจ
- ราก มีรสเย็นและหวานเล็กน้อยเป็นยาแก้พิษโลหิต ขับเสมหะ นำมาต้มน้ำดื่มเพื่อขับปัสสาวะแก้นิ่ว รักษาหนองใน แก้มดกัด ระบุขาวมิกลิ้นเหม็น
- ผล นำมาหั่นเป็นชิ้นๆ ผสมกับต้นตายปลายเป็นใช้กรอกให้วัวกิน ทำให้วัวที่เปื่อยหญ้าสามารถกินหญ้าได้มากขึ้น

ภูมิปัญญาการจักสานผลิตภัณฑ์เตยปาดัน

ใบเตยปาดัน เมื่อเทียบกับใบเตยชนิดอื่นๆ จะมีขนาดเล็กมาก นอกจากใบจะมีขนาดเล็กแล้วบริเวณขอบใบด้านข้างทั้งสองด้าน และเส้นกลางด้านหลังใบยังมีหนามจำนวนมาก หากมองดูเผิน ๆ คิดว่าคงจะไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้ แต่ด้วยภูมิปัญญาและความสามารถของชาวบ้าน สามารถนำใบเตยปาดัน มาทำการแปรรูปจักสาน เป็นข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนได้มากมาย / หลายรูปแบบ ราษฎรหลายจังหวัดในภาคใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ใน

บริเวณพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล เช่น สตูล กระบี่ และ ตรัง จะมีภูมิปัญญาในการจักสานเตยปาหนัน ซึ่งเล่ากันว่า เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษชาวอินโดนีเซีย ที่อพยพมาตั้งรกรากในประเทศไทยทางภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งภูมิประเทศดังกล่าวมีลักษณะสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของต้นเตยปาหนัน ทำให้มีต้นเตยปาหนันขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก และได้นำไปมาทำการจักสานเป็นของใช้ในครัวเรือน เช่น การสานเสื่อ ขวามุสลิมในสมัยก่อนนิยมสานเสื่อเตยปาหนัน ไว้สำหรับใช้รองนั่งเวลาทำพิธีละหมาดในสุเหร่า ใช้ในพิธีแต่งงาน ซึ่งในสมัยก่อนคู่บ่าวสาวที่จะเข้าพิธีแต่งงาน จะต้องช่วยกันสานเสื่อ เตรียมไว้หลายๆ ผืนสำหรับใช้ปูนอนแทนที่นอนในห้องหอ ตลอดจนการสานเสื่อเพื่อไว้ใช้ในพิธีฝังศพ(รองศพผู้ตายก่อนจะนำไปขุดหลุมฝังที่กุโบร์) นอกจากนี้ใบเตยปาหนันมาจักสานเป็นเสื่อแล้วยังมีการจักสานเป็นข้าวของเครื่องใช้ในครัวเรือนอีกหลายอย่าง เช่น หมวก หมอน ขมุกยา (ใส่ยาเส้น ใบจาก) กระสอบ (สำหรับใส่ข้าวเปลือก ข้าวสาร)

ภูมิปัญญาการจักสานผลิตภัณฑ์เตยปาหนันบ้านดุกุน จ.ตรัง

ป่าชุมชนบ้านดุกุน หมู่ที่ 3 ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เป็นป่าชุมชนอีกผืนหนึ่งที่มีลักษณะสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของต้นเตยปาหนัน ทำให้มีต้นเตยปาหนันขึ้นอยู่มากมายกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ ราษฎรในพื้นที่ชุมชนบ้านดุกุนก็ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาการจักสานเตยปาหนันมาจากบรรพบุรุษด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะกลุ่มสตรีผู้สูงอายุที่อยู่กับบ้าน และกลุ่มสตรีที่เสรีจลินธารกิจจากการกริตยางตอนเช้า ได้ใช้เวลาว่างในช่วงบ่ายให้เกิดประโยชน์ โดยการนำใบเตยปาหนันมาแปรรูปจักสานเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากมายหลายรูปแบบ นอกจากจักสานไว้ใช้เองในครัวเรือน ก็มีการจักสานเพื่อจำหน่ายด้วย โดยจุดเริ่มต้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จักสานเตยปาหนันชุมชนบ้านดุกุน เริ่มจากการที่มีพ่อค้าชาวอินโดนีเซีย เดินทางนำเรือมาเทียบท่าในทะเลอ่าวสิเกา แล้วขึ้นฝั่ง

นำผ้าปาเต๊ะ (ผ้าถุงสำหรับนุ่ง) มาขอแลกเปลี่ยนกับขมูกยาที่ชาวบ้านจักสานด้วย
เตยปาหนันแล้วนำกลับไปขายที่ประเทศอินโดนีเซีย (ขมูกยา ชาวบ้านจักสานไว้
สำหรับใช้ใส่ใบจากและยาเส้น

วัสดุ-อุปกรณ์ สำหรับใช้ในการจักสานเตยปาหนัน

1. ใบเตยปาหนัน สำหรับทำเส้นตอกจักสาน
2. เครื่องรีด ใช้สำหรับรีดใบเตย และเส้นตอกเตยให้แบนเรียบและนิ่ม
3. ไม้กรีด (ย่าหงาด หรือเล็บแมว) สำหรับกรีดใบเตยดิบให้เป็นเส้นตอก
ตามขนาดที่ต้องการ
4. มีด ใช้สำหรับตัดหนามหลังของใบเตยดิบให้เป็นสองซีก
5. กรรไกร ใช้สำหรับตัดเส้นตอกใบเตยให้ได้ความยาวตามขนาดที่ต้องการ
หรือตัดเส้นใย
6. ไม้ขีด ใช้สำหรับขีดริตเส้นตอกขณะกำลังนั่งสานให้เรียบ
7. ไม้ทับ ใช้สำหรับเหยียบทับเส้นตอกขณะนั่งสานเป็นผืนสี่เหลี่ยมเพื่อให้ผืนสี่
ตรงและสานได้ง่าย
8. สีสำหรับย้อมเส้นตอกให้เป็นสีต่างๆ ตามต้องการ (ใช้สีสำหรับย้อมใยพืช)
9. เตาด่านและกระทะ สำหรับต้มและย้อมสีเส้นตอกใบเตย

การทำใบเตยปาหนันให้เป็นเส้นตอกสำหรับสาน

1. เลือกตัดใบเตยปาหนันที่ไม่อ่อนหรือแก่เกินไปนำมามัดให้เป็นกำตัดโคนใบและปลายใบให้เสมอกัน

2. นำใบมากรีดเอาหนามหลังใบออก ใบเตยจะแยกออกเป็นสองซีก

3. นำไปลงไฟให้ใบพอเริ่มเหี่ยว (ทำให้เส้นใยเหนียวเป็นมันเงา และช่วยป้องกันการเกิดเชื้อรา)

4. นำมากรีดด้วยไม้กรีด (ย่าหงาด หรือเล็บแมว) ตามขนาดที่ต้องการ (ใบเตย 1 ใบ สามารถกรีดได้เส้นตอกประมาณ 4 - 6 เส้น)

5. แยกหนามข้างใบและเส้นตอกเตยออกจากกัน จากนั้นนำเส้นตอกเตยมารีดอีกครั้ง

6. รวบรวมผูกเป็นกำมัดขนาดพอประมาณนำไปแช่ในน้ำธรรมดา โดยใช้ของหนักกดทับให้ตอกเตยจมอยู่ใต้น้ำ แช่ทิ้งไว้ประมาณ 2 คืน ตอกเตยจะเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีขาวเหลือง

7. นำตอกเตยขึ้นจากน้ำ ล้างและผึ่งแดดให้แห้ง ประมาณ 1 วัน จะได้เส้นตอกเตยที่ตากแดดแห้งแล้วเป็นสีขาวนวลธรรมชาติ มัดเป็นกำให้มีขนาดและความยาวที่เท่าๆ กัน เก็บไว้ในที่ร่ม อากาศถ่ายเทได้สะดวก พร้อมทั้งจะนำไปใช้ในการจักสาน

ปัจจุบันสำนักงานพลังงานจังหวัดตรัง ได้ให้การสนับสนุนโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบเรือนกระจกแก่ชุมชน เพื่อความสะดวกในการตากเส้นตอกเตยปาทัน

สำหรับการจักสานผลิตภัณฑ์ที่ต้องการให้มีสีสวยงาม สามารถทำได้โดยการนำเส้นตอกเตยที่ตากจนแห้งดีแล้วไปทำการย้อมสี

ขั้นตอนการย้อมสีเส้นตอกเตย

1. นำสีเคมีที่ต้องการจะย้อมมาผสมกับน้ำละลายในอัตราส่วนที่ต้องการ สำหรับการย้อมสีในกระทะสำหรับย้อมสี นำกระทะไปตั้งไฟต้มให้น้ำเดือด
2. นำเส้นตอกเตยแห้งที่มัดเป็นกำไปแช่น้ำให้เปียกทั่วทุกเส้น เพื่อชำระสิ่งสกปรก แล้วยกขึ้นผึ่งให้สะเด็ดน้ำพอหมาดๆ
3. นำลงไปแช่ในกระทะย้อมสี คนให้เส้นตอกเตยติดสีให้ทั่วทุกเส้น ประมาณ 3 - 5 นาที
4. นำไปล้างด้วยน้ำเย็น 2 - 3 ครั้ง หรือจนกว่าน้ำที่ล้างจะใสสะอาด จากนั้นนำไปผึ่งแดดให้แห้ง ประมาณ 1 วัน เก็บไว้ในที่ร่มอากาศถ่ายเทสะดวก เตรียมพร้อมที่จะนำไปจักสานเป็นรูปแบบต่างๆ

เส้นตอกเตยที่มีสีธรรมชาติ และสีที่ผ่านการย้อม มีดเป็นกำฝึงลมเก็บไว้ในที่ร่ม

วิธีการจักสานเสื่อเตยปาหนัน (ลายขัดสอง)

นำเส้นตอกเตยมารีดด้วยเครื่องรีดให้เรียบ และนึ่งพอบรรเทาสำหรับการสานรวบรวมเส้นตอกเตยที่ผ่านการรีดแล้วจับเป็นกำให้มีความยาวเท่ากันแล้วพับกึ่งกลางเริ่มสานจากกึ่งกลางของเส้นตอกที่พับไว้ โดยนำเส้นตอกประมาณ 8 เส้น มาสานเป็นลายสอง โดยการสานเส้นตอกขัดกัน ยกสอง ช่มสอง ไปเรื่อยๆ จนหมดเส้นตอก หรือได้ความยาวตามขนาดที่ต้องการ

ทำการตกแต่งริมเก็บขอบเสื่อ “เม้น” เป็นการตกแต่งปลายตอกที่เหลือ ก่อนจะเป็นผืนเสื่อสามารถทำได้ 2 แบบ คือ

การพับกลับ เป็นการพับเส้นตอกกลับเข้ามาตามลายเดิมประมาณ 2 - 3 นิ้ว แล้วตัดเส้นตอกส่วนที่เหลือออก จากนั้นตกแต่งให้สวยงาม

การช่อริม เป็นการพับปลายตอกที่เหลือให้คุ้มกันเองคล้ายกับการถัก แล้วตัดตอกส่วนที่เหลือออก

เสื่อเตยปาหนัน สามารถนำออกจำหน่าย ในราคาตั้งแต่ 50 - 1,000 บาท ขึ้นอยู่กับขนาดและความยากง่ายของลายที่จักสาน

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์จักสานเตยปาหนันบ้านดุกุน ต.บ่อหิน อ.ลิเกา จ.ตรัง

ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่จักสานเป็นสิ่งของเครื่องใช้ที่มีขนาดเล็ก เช่น ที่ใส่ไม้จิ้มฟัน กล่องใส่ flash drive, ขมุกขยา, พัด, กระเป๋าสตางค์, ซองใส่ โทรศัพท์, กระเป๋าใส่นามบัตร, ซองใส่ ipad, กล่องสำหรับใส่แหวน, นาฬิกา หรือ เครื่องประดับต่างๆ ฯลฯ

เอกลักษณ์ / จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

- เป็นงานหัตถกรรมท้องถิ่นที่มีลวดลายละเอียดประณีต สีสดใส สวยงาม
- มีรูปแบบที่หลากหลาย ทันยุค ทันสมัย
- ใช้วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งเตยปาหนัน เส้นใยจะมีความเหนียวนุ่ม เมื่อนำมาริดเอาหนามออกแล้วลนไฟทำให้เส้นใยมีความยืดหยุ่นเป็นมันเงา ไม่มีเชื้อรา
- หากเก็บไว้ในที่ร่ม จะมีอายุการใช้งานที่ยาวนาน

ภูมิปัญญาการอนุรักษ์ต้นเตยปาหนันของชุมชน

การคัดเลือกใบเตยปาหนันสำหรับนำไปใช้ในการจักสาน ชาวบ้านจะเลือกใบเตยที่อยู่ประมาณชั้นใบที่ 4 นับจากโคนต้นขึ้นไป ซึ่งจะเป็นใบที่ไม่อ่อน หรือแก่จนเกินไป เหมาะสำหรับใช้ทำดอกจักสาน (ใบที่อ่อนเกินไป จะนิ่มทำให้เส้นดอกขาดง่าย ส่วนใบที่แก่เกินไปจะกรอบทำให้อายุการใช้งานสั้น) การตัดจะใช้มีดพร้าที่มีความคม ฟันเฉียงๆ ให้ตัดหัวอ่อน การที่ไม่ตัดให้ถึงโคนต้นจะช่วยให้ต้นสามารถแตกหน่ออ่อนและใบใหม่ ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ 1 - 2 ปีก็จะกลับมาตัดไปใช้งานจักสานได้อีกครั้ง และสลับสับเปลี่ยนหมุนเวียนพื้นที่ตัด

ไปเรื่อยๆ เป็นการอนุรักษ์ต้นเตยให้สามารถอยู่ได้นานๆ ทำให้ชาวบ้านมีใบเตย
ปาหนันจักสานผลิตภัณฑ์ได้อย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าชาวบ้านไม่เพียงแต่ได้รับ
การสืบทอดภูมิปัญญาในการจักสานเตยปาหนันเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้รับสืบทอด
ภูมิปัญญาในการอนุรักษ์ต้นเตยปาหนัน มาจากบรรพบุรุษด้วยเช่นกัน ทำให้
ต้นเตยปาหนันสามารถเจริญเติบโตแตกหน่อขยายพันธุ์อยู่คู่ผืนป่าได้อย่างยั่งยืน

ด้วยฝีมือการจักสานที่ละเอียด ประณีต สวยงาม และสามารถปรับปรุง
พัฒนารูปแบบสีสันทันของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย ทันยุคทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
ทำให้ผลิตภัณฑ์จักสานเตยปาหนันชุมชนบ้านดู่หูน ได้รับคามนิยมจากลูกค้า
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จนได้รับรางวัลต่างๆ มากมายหลายรางวัล

รายชื่อคณะกรรมการกลุ่มจักสานเตยปาหนัน บ้านคูहन จ.ตรัง

1. น.ส. จันท์เพ็ญ ปูเงิน	ประธาน
2. นางอารี ปูเงิน	รองประธาน
3. น.ส.เราะเกียะ หยีสัน	กรรมการ
4. นางห้าบีนะ ปูเงิน	กรรมการ
5. นางไหมเลียะ เตียดเชียว	กรรมการ
6. นางมะนะ ปูเงิน	กรรมการ
7. นางแบะตะ ตรงบาดัง	กรรมการ
8. นางแมะ สมันหลี	กรรมการ
9. นางพรพรรณ คำทำ้ว	กรรมการ

รางวัลที่ทางกลุ่มจักสานเตยปาหนันบ้านคุดนุญเคยได้รับ

1. พ.ศ. 2555 กระเป่าสะพาย(จักสานเตยปาหนัน) ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ระดับสี่ดาว ประเภทของใช้ของตกแต่ง ของที่ระลึกโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย
2. พ.ศ. 2556 น.ส.จันทร์เพ็ญ ปูเงิน ประธานกลุ่ม ได้รับประกาศเกียรติคุณด้านอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้าน
3. พ.ศ. 2558 ผลิตภัณฑ์จักสานเตยปาหนัน ได้รับคัดเลือกเป็น 10 สุดยอดผลิตภัณฑ์เด่นจังหวัดตรัง
4. พ.ศ. 2558 ได้รับเกียรติบัตร ในการเข้าร่วมออกร้านจำหน่ายสินค้าและบริการคุณภาพในงานของที่ระลึกแต่พ่อ ของขวัญปีใหม่

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

•• คณะผู้จัดทำ ••

จัดทำโดย

สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้

61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

ที่ปรึกษา

นายอรรถพล เจริญชันษา อธิบดีกรมป่าไม้

นายสมศักดิ์ สรรพโกศลกุล รองอธิบดีกรมป่าไม้

บรรณาธิการ

นางนันทนา บุญยานันต์ ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

นายเสกสรร กวณะปานิก ผู้อำนวยการส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน

กองบรรณาธิการ

ส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 8 (ตรัง)

พิมพ์ ครั้งที่ 2 จำนวน 1,900 เล่ม
สำหรับเผยแพร่ห้ามจำหน่าย

ปีที่พิมพ์ พุทธศักราช 2563

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.พี.จี. เอ็นเตอร์ไพรส์

กรมป่าไม้

สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้

61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900